

UVOD

Istinsko otkrivanje svijeta danas ne znači samo putovanje u druge zemlje već i njegovo posmatranje drugim očima.¹ Ako bismo tražili pojam koji simbolizuje duh danšnjeg vremena, to bi bio pojam "globalizacija", nastajanje "svjetskog društva". "Globalization", "mondialisation", "globalizacion"- riječ koja je došla gotovo niotkuda, danas kruži svuda, obilježavajući najmoćniju silu koja oblikuje život savremenog svijeta. Interesantno je da krajem 20. veka u enciklopedijama savremenih društvenih nauka termin globalizacija skoro da i nije postojao. Ovaj termin prvi put je upotrebljen 1962. godine u Websterovom rečniku, ali je tačno da ga u enciklopedijama kulturoloških, socioloških i ekonomskih nauka nema.

1. Predmet istraživanja: Globalizacija i uticaj međunarodnog monetarnog fonda na društveno ekonomski razvoj. Ovaj rad biće posvećen protivrječnostima globalizacije i Međunarodnog monetarnog fonda kao instituciji koja je imala jednu od ključnih uloga u procesima globalizacije.

2. Problem istraživanja: Savremena nauka, kritička sociologija globalizacije, pravi jasnu distinkciju između globalizacije kao objektivnog istorijskog procesa, i globaliteta, na tom procesu zasnovane nove društvene strukture postmodernog, postindustrijskog, informatičkog, umreženog društva, kako bi to Manuel Kastelis definisao, sa jedne strane, i globalizma, sa druge, kao projekta novih nejednakosti, kao izraza interesa krupnog kapitala. Jednom rečju, kada se napravi susret globalizacije sa strategijom neoliberalnog društvenog razvoja, sa onim snagama koje instrumentalizuju globalizaciju kao objektivno istorijski proces za svoje interese, nastaje sukob zbog antagonističke raspodele društvene moći. Na izvjestan način, tek devedesetih godina dvadesetog veka globalizacija kao proces i kao megatrend počinje oblikovati strukturu i dinamiku savremenog svetskog društva pletući jednu novu mrežu i strukturu u globalnom svetskom selu. Na taj način termin globalizacije provocira pažnju istraživača različite teorijske i ideološke orijentacije da problematizuju i promišljaju taj fenomen, te je stvoren niz radova i sprovedenih istraživanja na temu globalizacije. U prvom djelu rada je izneseno samo viđenje globalizacije, kao i njeni popratni efekti i promjene koje se dešavaju u privredi, kompanijama, društvu. Drugi dio baviće se Međunarodnim monetarnim fondom (u daljem tekstu MMF) i njegovom uticaju na razvijene i nerazvijene zemlje, s posebnim naglaskom na posljedice po nerazvijene zemlje, dok treći dio govori o globalizaciji na prostoru Balkana.

¹ Maršal Prust

3. Ciljevi istraživanja: a) sagledavaje nivoa uticaja globalizacije i MMF-a na društveno ekonomski razvoj; b) posljedice uticaja globalizacije na društveno ekonomski razvoj; c) uticaj globalizacije na socijalne procese i probleme u društvu; d) Prijedlog mjera i aktivnosti na planu sanacije posljedica globalizacije.

4. Hipoteze istraživanja: a) Savremeni svijet, bez obzira na nivo naučno-tehnološkog razvoja i dosadašnjih društvenih istraživanja, još uvek je klasno socijalno podeljen i to je ono što mnogi ne žele da vide. b) Globalni poredak koji je do juče djelovao kao da se zbiva u nekom drugom svijetu i dešava nekim drugim ljudima, već danas izgleda kao sila koja pokreće nevidljive konce našeg svakodnevnog života, c) Globalni poredak u svoje središte stavlja institucije, ostavljajući u sijenci socijalne procese i grupe, d) Preduzimanje opsežnijih mjera u oblasti ekonomske politike postiže se adekvatna sanacija posljedica globalizacije na društveno ekonomski razvoj.

5. Metode i instrumenti istraživanja: u ovom radu će se koristiti metoda analize sadržaja kod prikupljanja podataka proučavanjem pisanog materijala (stručne literature, ranijih naučnih radova i drugog naučnog materijala) kao neživog izvora informacija.

6. Teorijski i praktični značaj istraživanja: Izučavanje globalnih promjena ima višestruk značaj, upravo zbog shvatanja i sagledavanja njenih negativnih posljedica i mogućnosti preduzimanja aktivnih reakcija na smanjenje posljedica koje nosi sa sobom. Poštovanjem ovih aktivnosti ispunjava se teorijski i praktični značaj obrade ovog rada.